

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput vigesimum secundum. Jesus Filius Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

vacuum, sed faciet quaecumque volui, & prosperabitur in his ad que misi illud.

I. CHRISTUM Jesum esse Verbum Dei agnoscunt Muhammedani: adeo ut Verbum Dei, proprium ipsi nomen Alcoranus assignet, quod & à Rabbini observatum est. Sed & R. Isaac ben Aramah librum Numerorum explanans hanc clausulam, quam hic è Psalmo centesimo sexto proponimus: *Misit Verbum suum & sanavit eos, & eripuit eos de interitionibus eorum*, non in Messia solum, sed & in Jesu eventum habere satis clare docet: venisse enim ait ad sanandos omnes, sed non ab omnibus fuisse receptum, verum ab aliquibus tantum, iisque rudioribus & obtusi ingenii viris, piscaturam in mari exercentibus. Quod & probat sequenti Psalmsi ejusdem commate: *Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis, ipsi viderunt opera Domini & mirabilia ejus in profundo*. Quæ Christi Jesu Apostolos haudquaquam obscure notant. Plurima afferuntur Thargumistarum loca, quibus יהוה redditur, מִיְשֵׁר יְהוָה, Verbum Dei. Scio quid contra asserat Theodoricus Hackspanus, ut ostendat מִיְשֵׁר idem significare ac אֱלֹהִים, quemadmodum & נַפְשׁ, Anima; adeo ut Verbum meum & Anima mea nil aliud sonent quam, Ego: ut in Levitico: *Hæc sunt judicia, atque præcepta, & leges quas dedit Dominus inter se, & inter filios Israël*. Pro, inter se, בֵּין מִיְשֵׁרֵיהֶם, Inter Verbum suum. Sexcenta hujusmodi proferuntur. Sed alia sunt, in quibus locum habere non potest hæc interpretatio, cujusmodi est istud è Psalmsi centesimi noni primo commate: *Dixit Dominus Domino meo*, quod Christum haud dubie respicit, vel ipsis præcis Judæis testibus, ut supra ostendi. Id ita exponit Jonathan: *Dixit Dominus Verbo suo*, לְמִיְשֵׁרֵיהֶם. Ex quo conjicere possumus in aliis quoque Thargumistarum sententiis vocem מִיְשֵׁר licet ambiguae sit significationis, & ad Deum simpliciter, vel ad Verbum Dei referri possit, non semper tamen priorem obtinere sensum, quod vult Hackspanus, sed & aliquando secundum.

Jesum Muhammedani Verbum Dei nominant, Messiam fore Verbum Dei sciunt Funda. Alcor. Sur. 4. Psalms. 106. 29. 23, 24.

Hacksp. Deusu libror. Rabbini, cap. 2. Levit. 26. 46.

Psalms. 109. 2.

CAPUT XXII.

Jesus Filius Dei.

2. REG. 7. 13, 14. Ipse edificabit domum nomini meo, & stabiliam thronum regni ejus usque in sempiternum. Ego ero ei in Patrem, & ipse erit mihi in Filium.
Psalms. 2. 7. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.
Psalms. 88. 27, 28. Ipse invocabit me, Pater meus es tu, Deus meus, & susceptor salutis mee. Et ego primogenitum ponam illum, excelsum præ regibus terra.
Psalms. 109. 1, & seq. Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextris meis. Ex vero ante luciferum genui te.
Prov. 8. 22, & seq. Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio. Nondum erant abyssus, & ego jam concepta eram. ante colles ego parturiebar.
Prov. 30. 4. Quis ascendit in caelum atque descendit? quis continuit spiritum in manibus suis? quis colligavit aquas quasi in vestimento? quis suscitavit omnes terminos terra? quod nomen est ejus, & quod nomen filii ejus, si nosti?
Sap. 2. 1, 12, & seq. Dixerunt cogitantes apud se non recte. Circumveniamus Justum, quoniam inutilis est nobis. Pro mittit se scientiam Dei habere, & Filium Dei se nominat. glorietur Patrem se habere Deum. Si est verus Filius Dei, suscipiet eum.

MATTH. 3. 17, & 17. 5. Et ecce vox de caelis dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Et Marc. 1. 11. & Luc. 3. 22. & Joh. 1. 34.
Matth. 4. 3, 6. Et accedens Tentator dixit ei: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. Si Filius Dei es, mitte te deorsum.
Et Luc. 4. 3, 9.
Matth. 8. 29. Et ecce clamaverunt dicentes: Quid nobis & tibi, Jesu, Fili Dei? Et Marc. 5. 7. & Luc. 8. 28.
Matth. 10. 32. Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego cum coram Patre meo, qui in caelis est: qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & cum coram Patre meo, qui in caelis est. Et Luc. 9. 26. & Apoc. 3. 5.
Matth. 11. 25, & seq. In illo tempore respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine caeli & terra, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Ita, Pater, quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo: & nemo novit Filium, nisi Pater; neque Patrem quis novit, nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare. Et Luc. 10. 21, & seq. & Joh. 3. 34. & 13. 3. & 17. 1, 2.
Matth. 12. 50. Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in caelis est, ipse meus frater, & soror, & mater est.

Filius
ipsum
liber
inver
romini
Ca.
ompleta
is de
Chri.
tracif.
re, &
u Do
revent
s Jus
He.
um est
venus
ij se
unxit
romu
tatis,
adisti
Deus
vir.
Je.
no.
Je.
11.
est,
um,
oper
&
oca

Ifa. 45. 8. Rorate caeli desuper, & nubes pluant justum; aperiat terra, & germinet Salvatorem, & justitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

Ose. 11. 1. Ex Aegypto vocavi Filium meum.

Mich. 5. 2. Et tu, Bethlehem Ephrata, parvulus es in millibus Juda: ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israel: & egressus ejus ab initio, a diebus aternitatis.

Matth. 14. 33. Qui autem in navicula erant, venerunt, & adoraverunt eum dicentes, Vere Filius Dei es.

Matth. 16. 15, & seq. Dicit illis Jesus, Vos autem, quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit, Tu es Christus, Filius Dei vivi. Respondens autem Jesus dixit ei, Beatus es, Simon Bar-Jona; quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in caelis est. Et Joh. 6. 69.

Matth. 26. 63, 64. Jesus autem tacebat, & Princeps Sacerdotum ait ei, Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus, Filius Dei. Dicit illi Jesus, Tu dixisti.

Matth. 27. 39, & seq. Pratererentes autem blasphemabant eum... dicentes... Si Filius Dei es, descende de cruce... Dixit enim quia Filius Dei sum.

Matth. 27. 54. Centurio autem, & qui cum eo erant, custodientes Jesum, viso terra motu, & his quae fiebant, timuerunt valde, dicentes, Vere Filius Dei erat iste.

Similia apud reliquos Novi Testamenti Scriptores per se quisque passim reperire potest, quae brevitatibus studio praetermittimus.

I. TERTULLIANUS adversus Praxean sic diserit: Nobis omnes Scripturae, & veteres Christum Dei, & nova Filium Dei praesentant. Haec Judaeorum fermentum sapiunt, qui in Veteri Testamento praedictum quidem fatebantur esse Christum, Filium vero Dei futurum praesignificasse ullo modo Vetus Testamentum negabant. Ιουδαίος ἦ, inquit Origenes, οὗ ἀν' ὁμοδοξίας, ὅτι ἀεσπίτης τις ἴππυ ἕξεν Θεοῦ υἱός, ὃ δὲ λέγουσιν, ὅτι δὴ ἦξ' ὁ Χριστὸς τῷ Θεοῦ, καὶ πατρίδι καὶ ἑαυτῷ ἀεσπίτης υἱός. *Judaus vero haudquaquam sane fateatur Prophetam aliquem dixisse venturum Filium Dei. Quod enim dicant, hoc est, venturum nempe Christum Dei. Et saepe in disputationibus quaerunt statim a nobis de Dei Filio, quasi nullus sit hujusmodi vel a Prophetis praedictus. Aliter tamen Philoni visum est, qui non semel Verbum Dei, primogenitum ipsius Filium appellat. Atqui proxime ostendimus Verbum Dei Ebraeos Messiam interpretari. Unde sequitur juxta Ebraeos Messiam esse Filium Dei. Adde illustrem hanc ἰσθὴν ἐ Psalmo secundo; centesimo nono: Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris meis: quibus & Filium Dei esse Messiam, & divinae naturae consortem significatur. Sic Apollinem (si sacra licet profanis miscere) ad dextram Jovis sedere canit Callimachus, quod Jovis esset Filius. Itaque cum istis ad dignitatem suam asserendam uteretur Christus, Nemo poterat ei respondere verbum: neque ausus fuit quisquam ex illa die cum amplius interrogare. Subdit Psaltes: Ex utero ante Luciferum genui te; quod itidem ut superiora ad Messiam Ebraeorum doctissimi referunt, ut in Propositione septima declaravimus. Notabilis quoque est & ad rem nostram accommodata praeforum Judaeorum observatio, qui ex his septuagesimi primi Psalmi verbis: Ante Solem permanet nomen ejus: ubi Ebraica habent, לפני שמש ימי שמי, finxerunt ימי unum esse ex Messiae nominibus. Sic Thalmud in libro Sanhedrin, capite ultimo: sic Beresith Rabbah R. Mosis Hadarsan: sic Echa Rabbathi: sic Midrasch Thehillim: sic R. Selomoh in Michzam. Atqui ימי fit a radice ימ, quae dictio filium sonat: ut ימי idem sit ac υἱός, in filium asertus. Quamobrem ex ipsorum sententia Messias ante orbem conditum vocabatur ימי, hoc est υἱός. Cujus autem filius esse vel dici potuit: non alterius certe quam Dei? Nam quod sic dictum volunt, quia υἱός, sive ortum dabit mortuis, ut habet Beresith Rabbah, frustra sunt, cum ימי sit in Niphal, & habeat significationem passivam, quemadmodum optime docet R. David Kimchi in Michlol. Haec observatio Rabbinica est, hoc est frigida & insulsa, verum praetermitti non debuit, ut intelligat Lector credidisse illos Messiam fore Filium Dei. Quid quod de Messia dictum hoc fatentur Ebraei, quod extat in Psalmo octogesimo octavo: Ipse invocabit me: Pater*

Refelluntur Judaei, Messiam Filium Dei esse, aut in Veteri Testamento Filium Dei dictum fuisse negantes. Tertull. adv. Prax. cap. 14. Origen. contr. Cell. libr. 1.

Psal. 2. 7. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te: & alteram illam ἐ Psalmo centesimo nono: Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris meis: quibus & Filium Dei esse Messiam, & divinae naturae consortem significatur.

Callim. Hymn. in Apoll. Matth. 22. 46.

Psal. 71. 17.

Psal. 88. 17. 18.

Pater meus es tu, Deus meus, & susceptor salutis mea: & ego primogenitum ponam illum excelsum pra regibus terra: ut aperte doceatur in Veelle Schemoth Rabbah. Cavillatur hic Judaei pro more suo, & Messiam Dei filium dici censent, quod eum sic amaretur sic Deus, ut pater filium suum amare solet; hoc est Deum Messiae patrem fore amore, non natura; quemadmodum Israel filius Dei primogenitus appellatur; proptereaque dixisse אתה בני, Filius meus es tu, non אתה לי בני, Filius mihi es tu; quod dixisset utique, si natura pater fuisset. Haec leges in Midrasch Thehillim. Ergo affectu & amore, non natura, Jacobi Filius erat Judas, quem sic compellabat pater moriens: Ad praedam, fili mi, בני, ascendisti: non, לי בני: amore item filius Davidis Abshalom, quem mortuum desiderii impatiens pater sic affabatur: Abshalom fili mi, בני, non, לי בני.

Gen. 49. 9.
1. Sam. 18. 33.

CAPUT XXIII.

Jesu Discipuli, Filii Dei.

SAP. 5. 3, & seq. Hi sunt quos habuimus aliquando in derisum, & in similitudinem improprietatis. Nos insensati vitam illorum estimabamus insaniam, & finem illorum sine honore: ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est.

Eccli. 4. 10, & seq. In iudicando esto pupillis misericors ut pater, & pro viro matri illorum: & eris tu velut filius Altissimi obediens, & miserebitur tui magis quam mater.

Isa. 1. 2, 4. Audite, caeli; & auribus percipite, terra, quoniam Dominus locutus est: Filios enutrivit, & exaltavit; ipsi autem spreverunt me. . . . . Ve genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis.

Isa. 63. 16. Tu enim pater noster, & Abraham nescivit nos, & Israel ignoravit nos: tu Domine, pater noster, redemptor noster, a saculo nomen tuum.

Isa. 64. 8. Et nunc, Domine, pater noster es tu; nos vera lutum.

Jer. 3. 19. Ego autem dixi, Quomodo ponam te in filias, & tribuam tibi terram desiderabilem, hereditatem praedaram exercituum gentium? Et dixi, Patrem vocabis me, & post me ingredi non cessabis.

Os. 1. 10. Et erit numerus filiorum Israel, quasi arena maris, quae sine mensura est, & non numerabitur: & erit in loco ubi dicitur eis, Non populus meus vos; dicitur eis, Filii Dei viventis.

ΜΑΤΘ. 5. 16, 44, & seq. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in caelis est. . . . . Orate pro persecutibus & calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est. . . . . Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester caelestis perfectus est. Et Matth. 6. 1, 4, 6, 14, 15, 18, 26, 32, & 7. 11. & 10. 20, 29. Luc. 11. 13. & 12. 30, 32. Joh. 8. 38.

Matth. 6. 9. Sic ergo vos orabitis, Pater noster qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Et Marc. 11. 25, 26. Luc. 11. 2, & seq.

Matth. 23. 9. Et patrem nolite vocare vobis super terram; unus est enim Pater vester, qui in caelis est.

Joh. 1. 12. Quosquod autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus; qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.

Joh. 10. 17. Dicit ei Jesus. . . . . Ascendo ad Patrem meum & Patrem vestrum.

Rom. 1. 7. Gratia vobis & pax à Deo Patre nostro & Domino Jesu Christo. Et 1. Cor. 1. 3. & 2. Cor. 1. 2. & Ephes. 1. 2. & Phil. 1. 2. & 4. 20. & Col. 1. 3. & 1. Thess. 1. 3. & 3. 11, 13. & 2. Thess. 1. 1, 2. & 2. 15. & Phil. 3.

Rom. 8. 14, & seq. Quicumque enim spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus, Abba, Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei: si autem filii, & heredes; heredes quidem Dei, coheredes autem Christi. . . . . Nam expectatio creaturae, revelationem filiorum Dei expectat: vanitati enim creatura subiecta est non volens, sed propter eam qui subiecit eam in spe: quia & ipsa creatura liberabitur à servitute, in libertatem filiorum Dei. . . . . ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis nostri, ... Nam quos praescivit, & praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sit

Eee

vicula
centes,
Jesús,
videns
Filius
xit ei,
vo &
eus qui
bat, &
te per
Christi
laxisti,
autem
Filius
t enim
tui com
motu,
centes,
iméenti
perire
crémis.
ignora,
corum
ur esse
entum
e regis
huid
decant,
bis de
hiloni
Atqui
juxta
ando:
falmo
ilium
sacra
esset
Nemo
terra
ra ad
imus,
obser
ejus:
nomin
Mosis
eam.
in f
roca
certe
s, ut
ratio.
ob:
it, ut
clum
me:
Pater